

POIK 0954, 24. 2020

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

BKSW-I-092/20-6/19

Warszawa, 27 marca 2020 r.

WYDZIAŁ	
dn. 03 KWI. 2020	
Podp. zainteresowanych	.....
podpis	..... 208/2020

POIK

1. Proszę przygotować
 Prośbę do kadetów powołanych
 Komendy Wojskowej do służby
 do KM PSP w Świnoujściu o służbę
 kapelana bryg. Ryszard Szymon
 w odd. profbawekom zająć
 z dyżur

2. Poleceń dowódcy MRG i
 naczelnika PR przeprowadzone
 zajęć z dyżur. 06-04-2020

Pan
 st. bryg. mgr inż. Andrzej LIPIŃSKI
 Komendant Miejski
 Państwowej Straży Pożarnej
 w Świnoujściu
 ul. Barlickiego 18
 72-602 Świnoujście

SPRAWOZDANIE

z kontroli w trybie uproszczonym, na temat: Sprawdzenie zarzutów zawartych w informacji przesłanej w dniu 8 listopada 2019 r. do Komendy Głównej PSP, przeprowadzonej w dniach 14 – 16 listopada 2019 r. w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Świnoujściu, przy ul. Barlickiego 18, 72-602 Świnoujście¹, reprezentowanej w kontrolowanym okresie przez st. bryg. mgr inż. Andrzeja Lipińskiego – Komendanta Miejskiego PSP w Świnoujściu.

I. Informacje ogólne

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie art. 6 ust. 3 i art. 51 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², przez zespół kontrolerów powołany przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w składzie:

- mł. bryg. mgr Zofia Zarzycka, wówczas naczelnik wydziału w Biurze Kontroli, Skarg i Wniosków Komendy Głównej PSP – kierownik zespołu kontrolerów³;
- mgr inż. Dariusz Jakuć, główny specjalista w Biurze Kontroli, Skarg i Wniosków – członek zespołu kontrolerów⁴.

Zakresem przedmiotowym kontroli objęto weryfikację zarzutów podniesionych w przedmiotowej informacji w obszarze⁵:

- przyjętego systemu kierowania Komendą Miejską i jego wpływu na wykonywanie zadań przez strażaków;
- wypłaty należnych uposażeń i świadczeń.

¹ zwaną dalej komendą miejską PSP, KM PSP lub komendą.
² Dz.U. z 2020 r. poz. 224.
³ Dowód: akta kontroli str. 1-2.
⁴ Dowód: akta kontroli str. 3-4.
⁵ Dowód: akta kontroli str. 7-11.

Kontrolą objęto okres od 1 października 2018 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych w siedzibie KM PSP w Świnoujściu, tj. 14 listopada 2019 r.

Celem kontroli była ocena funkcjonowania KM PSP w Świnoujściu i sporządzenie informacji dla Komendanta Głównego PSP w kontrolowanym zakresie.

W dniu 21 listopada 2019 r. pismem znak: BKSW-II-0731/1-13/19 przekazano Sekretarzowi Stanu w MSWiA informację dotyczącą sytuacji w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu w kwestii opublikowanych zarzutów⁶.

Fakt przeprowadzenia kontroli w siedzibie podmiotu kontrolowanego został odnotowany w książce kontroli KM PSP pod pozycją 36 – strona 13.

II. Ocena działalności jednostki kontrolowanej

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji źródłowej, zebranych dowodów i ustalonego stanu faktycznego, w oparciu o przyjętą skalę ocen⁷ funkcjonowanie Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu **oceniono pozytywnie z uchybieniami**.

Stwierdzone uchybienie dotyczy jednodniowego opóźnienia w wypłacie równoważnika za brak lokalu mieszkalnego, spowodowane obsługą zewnętrzną księgowości z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie głównej księgowej i brak jej stawiennictwa na komisję lekarską po odebraniu skierowania w dniu 3 lipca 2019 r.⁸

W pozostałych przypadkach opublikowanych na portalu *iswinoujscie.pl* nie potwierdzono zarzutów wobec kierownictwa Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu.

Mając na uwadze dobro służby i sprawną organizację funkcjonowania jednostki kontrolowanej czynności kontrolne ukierunkowano na podjęcie działań związanych z ustaleniem źródeł konfliktu i jego rozwiązaniem. Przeprowadzono rozmowy z kierownictwem komendy, dowództwem JRG, dowódcami zmian i strażakami.

Ustalenia oparto o dane zawarte w dokumentacji odnoszącej się do zakresu kontroli oraz o informacje z wyjaśnień złożonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu w formie ustnych wyjaśnień do protokołu lub pisemnych oświadczeń przekazanych zespołowi kontrolerów. Ustne wyjaśnienia do protokołu odebrano od siedmiu funkcjonariuszy komendy⁹. Funkcjonariusze ci zajmowali różne stanowiska, poczynając od ratownika kierowcy do dowódcy JRG.

Do zarzutów zamieszczonych na portalu *iswinoujscie.pl* odniósł się również komendant i zastępca komendanta miejskiego PSP, składając stosowne wyjaśnienia oraz odpowiadając pisemnie na pytania zespołu kontrolerów¹⁰.

Ponadto, po zakończeniu czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie podmiotu kontrolowanego do zespołu kontrolerów wpływały pisma i oświadczenia¹¹: funkcjonariuszy Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu, organizacji związkowej NSZZ „Solidarność” przy KM PSP, Zarządu Miejskiego Związku OSP i kierownictwa hotelu Radisson, których treść nie potwierdziła zarzutów zawartych w informacji przesłanej w dniu 8 listopada 2019 r. do Komendy Główniej PSP.

Dowódcy pięciu zmian spośród sześciu istniejących w strukturach komendy zgodnie stwierdzili, że zarzuty wobec komendanta są bezpodstawne, a zaistniała sytuacja jest wywołana przez małą grupę funkcjonariuszy, nadmieniając, że atmosferę na poszczególnych

⁶ Dowód: akta kontroli str. 12-14.

⁷ Przyjęta skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

⁸ Dowód: akta kontroli str. 474-475.

⁹ Dowód: akta kontroli str. 553-560 i 570-577.

¹⁰ Dowód: akta kontroli str. 561-569.

¹¹ Dowód: akta kontroli str. 578-598.

zmianach służbowych tworzą sami strażacy. Jako dowódcy zmian stwierdzili, że na ich zmianach służbowych jest dobra atmosfera i nie występują żadne problemy potwierdzające opublikowane zarzuty¹².

W wyniku dokonanych ustaleń stwierdzono, że istniejący konflikt wywołany został przez strażaków zmiany III JRG 1, jako jednej z sześciu zmian w KM PSP w Świnoujściu. O powyższym, w dniu 29 listopada 2019 r. poinformowano zarządzającego kontrolę¹³.

Ustalono, że źródłem konfliktu jest brak akceptacji przez kilku strażaków przestrzegania wprowadzonych przez kierownictwo zasad/procedur w zakresie dyscypliny służbowej i wykonywania zadań służbowych wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Podjęte działania naprawcze nie przyniosły rezultatu z uwagi na anonimowe postępowania funkcjonariuszy zmierzające jedynie do zmiany komendanta, przy braku wskazania przyczyn i uzasadnienia swojego stanowiska. Wywołany konflikt coraz bardziej paraliżował podejmowane działania, gdyż niedopuszczalne i nieakceptowalne jest zarządzanie służbą poprzez anonimy.

W ustaleniach uwzględniono również stanowisko Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, będące wynikiem zarządzanych przez niego kontroli i nie potwierdzające sformułowanych zarzutów¹⁴.

III. Ustalenia kontroli.

W okresie objętym kontrolą w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu obowiązywał Regulamin organizacyjny¹⁵ ustalony decyzją Komendanta Miejskiego PSP w Świnoujściu Nr 2/2015 z dnia 1 czerwca 2015 r. i zmieniony decyzją Nr 1/2019 z dnia 15 maja 2019 r. oraz zatwierdzony zarządzeniem Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP Nr 78/2019 z dnia 27 maja 2019 r. Z § 2 ust. 1 obowiązującego Regulaminu wynika, że komenda jest zakwalifikowana do V kategorii komend miejskich PSP. Komendant realizuje zadania przy pomocy jednego zastępcy. W skład komendy wchodzi: wydział operacyjny, sekcja kontrolno-rozpoznawcza, trzy samodzielne stanowiska pracy i dwie jednostki ratowniczo-gaśnicze Nr 1 i Nr 2 oznaczone odpowiednio symbolami PJRG 1 i PJRG 2. W § 6 ust. 1 określono, że komendantowi miejskiemu PSP podlegają bezpośrednio: sekcja ds. kontrolno-rozpoznawczych, samodzielne stanowisko pracy do spraw finansów i samodzielne stanowisko pracy do spraw organizacji i kadr oraz zadania z zakresu: spraw obronnych i ochrony informacji niejawnych, BHP oraz ochrony danych osobowych. Z ust. 2 § 6 wynika, że nadzór nad jednostkami ratowniczo-gaśniczymi, wydziałem operacyjnym i samodzielnym stanowiskiem pracy do spraw kwatermistrzowskich sprawuje zastępca komendanta miejskiego, który jest zarazem bezpośrednim przełożonym dowódców jednostek ratowniczo-gaśniczych, starszego specjalisty – zajmującego etat naczelnika wydziału operacyjnego oraz samodzielnego stanowiska pracy ds. kwatermistrzowskich.

W toku prowadzonych czynności ustalono, że kwestie przekazane przez redaktora naczelnego portalu *iswinoujście.pl* zostały wywołane przez strażaków zmiany III JRG Nr 1 pod kierownictwem dowódcy zmiany, których bezpośrednim przełożonym jest dowódca tej jednostki, podlegający służbowo zastępcy komendanta miejskiego PSP¹⁶.

¹² Dowód: akta kontroli str. 590.

¹³ Dowód: akta kontroli str. 592-594.

¹⁴ Dowód: akta kontroli str. 550-552.

¹⁵ Dowód: akta kontroli str. 15-37 i 72.

¹⁶ Dowód: akta kontroli str. 38-71.

W odniesieniu do opisanych na portalu zagadnień stwierdzono.

1. Maksymalna dopuszczalna liczba nadgodzin w okresie rozliczeniowym spowodowana była koniecznością zapewnienia ciągłości służby¹⁷. Kierownictwo podejmowało właściwe i zgodne z przepisami prawa działania w celu zapewnienia stanu osobowego komendy, gwarantujące bezpieczeństwo w zakresie organizowania i prowadzenia akcji ratowniczych na terenie powiatu oraz wynikające z ustawowych zadań komendanta. Komendant podjął działania zapobiegające przekroczeniu w okresie rozliczeniowym dopuszczalnego limitu nadgodzin przez strażaków systemu zmianowego, zwracając się z prośbą do Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o udzielenie zgody na pełnienie służb w podziale bojowym przez kadrę dowódczą JRG¹⁸. W zakresie niwelowania skutków generujących nadgodziny, podjęte działania okazały się skuteczne i właściwe. Dodatkowe wyjaśnienia wspierające działania komendanta w powyższej kwestii w trakcie czynności kontrolnych złożyli dowódcy JRG i starszy specjalista KM PSP¹⁹. Z tytułu pełnienia służby ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej²⁰ strażakom udzielono w tym samym wymiarze czasu wolnego od służby lub wypłacono rekompensatę pieniężną²¹ zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4a i art. 97 c ust. 1 i 2 ww. ustawy o PSP. Godziny nadliczbowe wypracowane przez funkcjonariuszy z tytułu pełnienia służby ponad normę rozliczono na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

2. Stwierdzone przypadki dzielenia urlopów wypoczynkowych uzasadnione były potrzebami służby, tj. koniecznością zapewnienia działalności operacyjnej związanej z organizowaniem i prowadzeniem akcji ratowniczych. Należy wskazać, że istotnym czynnikiem mającym wpływ na generowanie nadgodzin oraz możliwością wykorzystania urlopów zgodnie z planem była absencja strażaków z podziału bojowego, wynikająca z niezdolności do pełnienia służby, w wyniku której przebywali oni na długotrwałych zwolnieniach lekarskich²². W związku z koniecznością zapewnienia ciągłości służby kadra dowódcza JRG dokonała weryfikacji wykorzystywania urlopów wypoczynkowych²³. W obecności dowódców zmian poproszono strażaków o korzystanie z urlopów w koniecznym wymiarze godzin. Z wyjaśnień wynika, że żaden funkcjonariusz nie wyraził sprzeciwu na proponowane rozwiązanie. Miesięczne grafiki pełnienia służby były sporządzane z uwzględnieniem potrzeb urlopowych określonych w złożonych raportach. Udzielanie urlopów poza planem wynikało również z potrzeb strażaków, którzy złożyli raporty z prośbą o udzielenie urlopu w innym terminie niż zaplanowany. Na podstawie kart rozliczeniowych wykorzystanych urlopów²⁴ nie stwierdzono zagrożenia w wykorzystaniu zaległych urlopów w terminie określonym przepisami zawartymi w art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy²⁵.

3. Fluktuacja kadr w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu przedstawiała się następująco²⁶:

¹⁷ Dowód: akta kontroli str. 73-122.

¹⁸ Dowód: akta kontroli str. 123-126.

¹⁹ Dowód: akta kontroli str. 127-130.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1499 z późn. zm.

²¹ Dowód: akta kontroli str. 131-180.

²² Dowód: akta kontroli str. 109-122.

²³ Dowód: akta kontroli str. 181-193.

²⁴ Dowód: akta kontroli str. 194-260.

²⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1040.

²⁶ Dowód: akta kontroli str. 261-292.

- w roku 2018 służbę zakończyło 3 funkcjonariuszy, w tym: 1 odszedł na zaopatrzenie emerytalne i 2 zostało przeniesionych do KM PSP w Szczecinie. Do służby przyjęto 2 funkcjonariuszy;
- w roku 2019 służbę zakończyło 8 funkcjonariuszy, w tym: 2 odeszło na zaopatrzenie emerytalne i 6 zostało przeniesionych do innych jednostek organizacyjnych PSP (z tego 2 strażaków skierowanych do służby bezpośrednio po ukończeniu szkół PSP przeniesionych zostało na ich prośbę do jednostek bliższych miejscu zamieszkania). Do służby przyjęto 3 funkcjonariuszy. W celu zapewnienia sprawności działania do KM PSP w Świnoujściu oddelegowanych zostało 2 strażaków z innych jednostek organizacyjnych PSP z obszaru województwa zachodniopomorskiego;
- według stanu na dzień 31 października 2019 r. limit etatowy w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu wynosił 78 osób, zatrudnienie – 71 osób, jednostka posiadała 7 wakatów;
- uruchomiono nabory do służby na stanowiska: młodszy ratownik – 3 etaty, dyżurny stanowiska kierowania – 1 etat oraz starszy specjalista w służbie kontrolno-rozpoznawczej – 1 etat.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że komendant podejmował działania w celu uzupełnienia braków kadrowych – zgłaszał chęć zatrudnienia absolwentów szkół pożarniczych oferując zapewnienie kwater tymczasowych oraz sukcesywnie ogłaszał nabory do służby, przesyłając jednocześnie informację o naborze do Powiatowego Urzędu Pracy z prośbą o jej zamieszczenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Urzędu²⁷.

4. W przeprowadzonym w 2018 r. badaniu psychologicznym strażaków zakończonym Raportem, pn. *Ocena Atmosfery Pracy w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Świnoujściu*, nie sformułowano wniosków wskazujących na występowanie mobbingu²⁸. Komendant miejski nie miał możliwości zapoznania strażaków z wynikami badania z uwagi na fakt, że nie otrzymał przedmiotowego raportu²⁹. Badanie przeprowadzone zostało na zlecenie Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, który w celu rzetelnej diagnozy źródeł konfliktu w czerwcu 2019 r. zarządził przeprowadzenie kontroli³⁰. Zespół kontrolerów również nie potwierdził znamion mobbingu, zwrócił natomiast uwagę, że źródłem niewłaściwych relacji międzyludzkich w jednostce jest brak zrozumienia przez strażaków, że do podstawowych zadań funkcjonariuszy należy przestrzeganie dyscypliny służbowej oraz sumienne i staranne wykonywanie zadań służbowych³¹. Podejmowane przez komendanta miejskiego czynności polegające na spotkaniach i rozmowach na różnych szczeblach i w różnym składzie osobowym, pomimo rotacji na zmianach służbowych nie przyniosły rezultatów³².

5. Nie potwierdzono, że na polecenie Komendanta Miejskiego PSP w Świnoujściu, dowódca JRG wystąpił z załogą podziału bojowego do 5-cio gwiazdkowego hotelu, w celu udrażniania rur ściekowych³³. We wskazanym, w przybliżeniu przez dowódcę zmiany III JRG 1, dniu 27 lipca 2018 r. odnotowano w rozkazie dziennym Nr 208/2018 książki podziału bojowego oraz w SWD PSP wyjazd na ćwiczenia na obiekcie – Baltic Park Molo, zgłoszony

²⁷ Dowód: akta kontroli str. 293-304.

²⁸ Dowód: akta kontroli str. 305-322.

²⁹ Dowód: akta kontroli str. 567-569.

³⁰ Dowód: akta kontroli str. 323-325.

³¹ Dowód: akta kontroli str. 326-340.

³² Dowód: akta kontroli str. 341-354.

³³ Dowód: akta kontroli str. 355-384.

przez niego osobiście³⁴, pomimo, że w planie ćwiczeń doskonalenia zawodowego na rok 2018 r. takiego ćwiczenia nie ujmowano³⁵. Pisemne oświadczenia w powyższej kwestii złożyli komendant i zastępca komendanta, stwierdzając jednoznacznie, że polecenia wyjazdu do Hotelu nie wydawali³⁶. Ponadto z listy obecności Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu wynika, że w okresie od 9 do 31 lipca 2018 r., tj. obejmującym ww. dzień wskazany przez dowódcę zmiany – komendant miejski przebywał na urlopie wypoczynkowym³⁷. Z pisma kierownictwa Hotelu skierowanego do zarządzającego kontrolę wynika³⁸, że PSP w Świnoujściu na żadnym etapie działalności Hotelu nie prowadziła akcji związanych z przepychaniem rur kanalizacyjnych, jednocześnie wskazując, że zastosowana technologia ich łączenia eliminuje zastosowanie hydraulicznej metody ich przepychania. Potwierdzono natomiast, że w dniu 20 kwietnia 2019 r. (w Wielką Sobotę) przy 100% obłożeniu hotelu (480 osób), awarii uległy pompy na dwóch budynkach obsługujących przeciwpożarowe instalacje wodne oraz instalacje wodociągowe, co z uwagi na święto było problematyczne do usunięcia. Dzięki pomocy i wsparciu KM PSP w Świnoujściu, która wypożyczyła węże strażackie do wykonania bypassu z działającą hydrofornią, do czasu usunięcia awarii zapewnione zostało bezpieczeństwo przeciwpożarowe gości.

6. Nie nastąpiła zmiana boiska na kort tenisowy. Boisko powstało w czasie pełnienia funkcji kierownika jednostki przez poprzedniego Komendanta Miejskiego PSP w Świnoujściu. Odtworzenie boiska polegało na wykonaniu nawierzchni z trawy syntetycznej o wysokości 18 mm, zakończonej obrzeżem betonowym. Wybudowany obiekt to boisko wielofunkcyjne z możliwością gry na tej nawierzchni w tenisa ziemnego, piłkę koszykową i piłkę siatkową³⁹.

7. Sprawa występowania pluskiew w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu⁴⁰ była przedmiotem kontroli sanitarnych interwencyjnych przeprowadzonych w dniu 21 sierpnia 2019 r.⁴¹ przez Państwowego Inspektora Sanitarnego MSWiA. W zakresie podjętych działań związanych z pojawieniem się na terenie komendy insektów, ich skuteczność została opisana w protokołach z przeprowadzonej kontroli. Ujawnione uchybienia zostały usunięte, co zostało potwierdzone w protokołach z kontroli sprawdzających Państwowego Inspektora Sanitarnego MSWiA z dnia 17 września 2019 r.⁴² Ponadto od dnia 24 września 2019 r. w JRG 1 i JRG 2 dokonywano bieżącej kontroli pomieszczeń na obecność insektów oraz założono książki wpisów wykonanego monitoringu⁴³.

8. Stwierdzono przypadek jednodniowego opóźnienia wypłaty uposażenia, na które Komendant Miejski PSP nie miał wpływu, ponieważ środki z Urzędu Miasta Świnoujście, pomimo terminowego ich zapotrzebowania przekazane zostały na rachunek Komendy Miejskiej PSP w dniu 2 sierpnia 2019 r.⁴⁴ Kolejne jednodniowe opóźnienie dotyczyło wypłaty równoważnika za brak lokalu w dniu 11 lipca 2019 r. Wynikało to z faktu konieczności zapewnienia zewnętrznej obsługi księgowej komendy⁴⁵, w związku

³⁴ Dowód: akta kontroli str. 368 i 370.

³⁵ Dowód: akta kontroli str. 363-364.

³⁶ Dowód: akta kontroli str. 355- 357.

³⁷ Dowód: akta kontroli str. 356.

³⁸ Dowód: akta kontroli str. 582-583.

³⁹ Dowód: akta kontroli str. 385-396.

⁴⁰ Dowód: akta kontroli str. 397-413.

⁴¹ Dowód: akta kontroli str. 414-417 Postanowienia Państw. Inspektora Sanitarnego MSWiA: Nr 49/2019 i Nr 50/2019.

⁴² Dowód: akta kontroli str. 418-432 Protokoły kontroli sprawdzających ZPM.5202.83.2019.JB i ZPM.5202.84.2019.JB.

⁴³ Dowód: akta kontroli str. 433-450.

⁴⁴ Dowód: akta kontroli str. 451-470.

⁴⁵ Dowód: akta kontroli str. 471-484.

z długotrwałą nieobecnością w służbie głównej księgowej. Komendant Miejski PSP w Świnoujściu w tym okresie przebywał na urlopie, natomiast zastępca komendanta w dniu wypłaty uczestniczył w naradzie i przelewy zostały zatwierdzone po jej zakończeniu. Powyższe uznano jako uchybienie.

Jednocześnie Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP w piśmie znak: WO.0754.72.2019 z dnia 14 listopada 2019 r. przedstawił swoje stanowisko dotyczące sytuacji w KM PSP w Świnoujściu w kontekście informacji opublikowanych na portalu *iswinoujście.pl*, nie potwierdzając w wyniku zarządzanej przez siebie kontroli zarzutów formułowanych przez funkcjonariuszy pełniących służbę w tej jednostce⁴⁶.

Ustalenia oparto również na treści przedłożonych dodatkowo przez komendanta miejskiego dokumentów⁴⁷ oraz treści poniższych wyjaśnień złożonych przez kierownictwo i strażaków KM PSP w Świnoujściu.

Komendant Miejski PSP stwierdził⁴⁸, że w sprawie pełnego uzupełnienia etatowego komendy, podejmowano wszystkie możliwe przedsięwzięcia by stan obsady był jak najwyższy. Od 2016 roku do chwili obecnej sukcesywnie prowadzono nabory do służby, jednak czynnikiem determinującym zapewnienie obsady etatowej jest z roku na rok coraz niższa liczba kandydatów, spełniających podstawowe kryteria. Nadmieniał, że na terenie nowobudowanego budynku komendy miejskiej wyodrębniono pomieszczenia z przeznaczeniem ich na kwatery tymczasowe, co stanowi dodatkową zachętę do podjęcia służby. Ponadto funkcjonariusze tej komendy przebywający na kursach i szkoleniach, zostali zobligowani do informowania swoich kolegów o możliwości podjęcia zatrudnienia w Komendzie Miejskiej PSP w Świnoujściu wraz z możliwością zamieszkania w tych kwaterach. (...) *Od 2016 roku zgłaszamy chęć zatrudnienia absolwentów szkół pożarniczych, którym zapewniamy kwatery tymczasowe. Sukcesywnie też od 2018 roku ogłaszamy nabory do służby. W naborze ogłoszonym w październiku 2018 r. wyłoniono 2 osoby – zostały zatrudnione w roku 2019 i obecnie przebywają na szkoleniu podstawowym w zawodzie strażak w SP PSP w Bydgoszczy. W 2019 roku nabory ogłoszono w miesiącach maj i sierpień. W maju pozytywnie rekrutację przeszło 2 kandydatów – do badań lekarskich przystąpiła 1 osoba. Podczas kolejnego naboru na 6 wolnych miejsc rekrutację przeszły tylko 3 osoby, które zostały skierowane do Rejonowej Komisji Lekarskiej. Obecnie trwają nabory do służby na stanowiska: młodszy ratownik – 3 miejsca, dyżurny stanowiska kierowania – 1 miejsce, starszy specjalista w służbie kontrolno-rozpoznawczej – 1 miejsce. Absolwenci szkół pożarniczych, którzy pełnią służbę w KM PSP Świnoujście na moją prośbę informują swoich znajomych, którzy są słuchaczami w szkołach o możliwości podjęcia służby w Świnoujściu z zakwaterowaniem w kwaterach tymczasowych (...).*

W sprawie pojawienia się na terenie Komendy insektów, wyjaśnił, że podjęto działania w kierunku wyłonienia firm zajmujących się dezynsekcją. W wyniku przeprowadzonych ustaleń okazało się, że koszt wykonania tej usługi oscyluje w granicach od 5000 zł do ponad 8000 zł i nie mieści się w możliwościach budżetowych komendy. W związku z powyższym podjęto działania w kierunku zakupu właściwego środka chemicznego i wykonania oprysków we własnym zakresie. (...) *Po analizie wykonania planu budżetu, zaplanowanych i oszacowanych wydatków do końca roku oraz zagrożeniu wejścia w płatności wymagalne, zebrano informacje na temat możliwości wykonania dezynsekcji we własnym zakresie. Po konsultacji z emerytowanym funkcjonariuszem PSP w Świnoujściu, który prowadził*

⁴⁶ Dowód: akta kontroli str. 550-552.

⁴⁷ Dowód: akta kontroli str. 485-549.

⁴⁸ Dowód: akta kontroli str. 567-569.

specjalistyczną firmę dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji, zakupiono środek ASCYP 10WP, którym ściśle według udzielonej instrukcji, w dniach 3 – 5 września 2019 r. przeprowadzono pierwszą dezynsekcję we wszystkich pomieszczeniach i samochodach komendy miejskiej i obu JRG (...).

Skuteczność podjętych działań w tym zakresie obrazuje przeprowadzone postępowanie kontrolne Państwowego Inspektora Sanitarnego MSWiA⁴⁹.

W sprawie boiska wielofunkcyjnego w JRG 1 wyjaśnił, że od dłuższego czasu na terenie tej jednostki funkcjonował niewymiarowy kort tenisowy o nawierzchni z tzw. „mączki ceglanej”. Firma prowadząca budowę centrum handlowego zwróciła się z prośbą o wydzierżawienie na okres budowy placu, na którym znajdował się kort tenisowy, w celu wykorzystania go jako miejsce do składowania materiałów budowlanych. Jednocześnie zobowiązała się w zamian za dzierżawę do wybudowania boiska wielofunkcyjnego. Według pozwolenia na budowę z dnia 18 sierpnia 2016 r. rodzaj i zakres inwestycji dotyczył *Odtworzenia boiska z nawierzchnią ceglana w formie boiska wielofunkcyjnego (tenis ziemny, piłka koszykowa, piłka siatkowa), z nawierzchnią z trawy syntetycznej.*

[REDAKTOWANE] w złożonych wyjaśnieniach⁵⁰ w formie notatki służbowej potwierdził stanowisko komendanta miejskiego PSP, a ponadto wskazał, że Komenda Miejska PSP w Świnoujściu funkcjonuje prawidłowo, wykonywanie zadań jest na właściwym poziomie, co znajduje potwierdzenie w wynikach kontroli przeprowadzonych zarówno przez komendę wojewódzką PSP, jak i urząd wojewódzki.

W zakresie niwelowania skutków generujących nadgodziny, podjęto działania polegające na skierowaniu pracowników z systemu 8-godzinnego do służby w podziale bojowym. Uzupełnienie stanów etatowych o wakujące stanowiska jest długotrwałym przedsięwzięciem wynikającym m.in. z procesu rekrutacji. Nie bez znaczenia jest również absencja strażaków z podziału bojowego, wynikająca z niezdolności do pełnienia służby, w wyniku której przebywają oni na długotrwałych zwolnieniach lekarskich. (...) *W tym zakresie Komendant Miejski ma jedynie częściowy wpływ na sytuację i podjął stosowne kroki (wnioskowanie o przeniesienie służbowe strażaków do naszej komendy, wyznaczenie służb w podziale bojowym funkcjonariuszy systemu codziennego, prowadzenie naborów). Uzupełnienie stanów osobowych wymaga czasu z uwagi na długotrwały proces rekrutacji. Duża liczba nadgodzin wynika także z faktu relatywnie wysokiej liczby zwolnień lekarskich funkcjonariuszy, w tym także długotrwałych. Na to Komendant także nie ma wpływu.*

Odnosnie ćwiczeń w hotelu na polecenie Komendanta Miejskiego PSP wyjaśnił (...) *Uważam, że to nie jest prawda. Dane z SWD PSP, zapisy w książkach podziału bojowego i w kartach nie potwierdzają tego. Uważam, że Komendant mając świadomość, że nękanym jest donosami i skargami nigdy by sobie nie pozwolił na wydanie takiego polecenia. Podobnie dowódcy JRG, do których zarówno ja, jak i Komendant mamy zaufanie (...).*

W sprawie opóźnień przy wypłacie świadczeń należnych strażakom wyjaśnił, że były takie przypadki i były to jednostkowe sytuacje wynikające po części z obsługi księgowej prowadzonej przez osoby zatrudnione na zlecenie. Jeden przypadek dotyczył sytuacji opóźnienia wypłaty o jeden dzień i było to spowodowane nieterminowym przelewem środków z konta Urzędu Miasta. Dodał, że komendant miejski PSP jest osobą charakteryzującą się wysoką kulturą osobistą, nie używa wulgaryzmów i pejoratywnych określeń i nazywanie osób, które są gotowe rozmawiać otwarcie o problemach komendy donosicielami lub konfidentami uważa za niedopuszczalne. Podaje również przyczyny

⁴⁹ Dowód: akta kontroli str. 414-432.

⁵⁰ Dowód: akta kontroli str. 561-565.

frustracji osób niezadowolonych z obecnego systemu kierowania komendą (...) Odnoszę wrażenie, że powodem frustracji wśród niektórych może być fakt, że to oni kiedyś traktowali PSP jako swój prywatny folwark. Nie jest tajemnicą, że za poprzednich komendantów normalną praktyką było np. naprawianie sieci rybackich na służbie (jeden ze strażaków poza służbą w PSP trudni się rybołówstwem), dokonywanie poważnych napraw samochodów (remonty silników, skrzyń biegów, całych samochodów) oraz pranie tapicerki, mycie i odkurzanie samochodów. Obecny Komendant pozwala jedynie na drobne naprawy prywatnych samochodów na terenie PSP i to jedynie poza godzinami służby, co jest zrozumiałe, gdyż rozkład czasu służby nie uwzględnia takich czynności (...).

Ustne wyjaśnienia do protokołu złożyli⁵¹: [REDAKTOWANE]

Wszyscy ww. funkcjonariusze składający wyjaśnienia do protokołu, oprócz [REDAKTOWANE] stwierdzili, że zapisy na portalu *iswinoujscie.pl* były zamieszczone po to, by zdyskredytować kierownictwo Komendy Miejskiej PSP w Świnoujściu.

Jako przyczynę takiej reakcji części niezadowolonych strażaków wskazują na:

- wprowadzenie przez obecnego komendanta miejskiego obowiązku wykonywania zadań zgodnie z przepisami;
- wprowadzenie zakazu wykonywania prac prywatnych na terenie JRG w trakcie służby;
- wprowadzenie nakazu przestrzegania przepisów mundurowych.

W treści złożonych wyjaśnień znajdują się poniższe stwierdzenia:

(...) źródłem konfliktu jest brak akceptacji pewnej grupy strażaków objęciem stanowiska Komendanta Miejskiego PSP (...). Grupa ta składa się głównie ze strażaków z dłuższym stażem służby i liczy ok. 5 osób. W tej grupie na pewno jest [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] Członkowie tej grupy sympatyzowali z wcześniejszym komendantem miejskim PSP i nie podoba im się obecny system kierowania komendą m.in. dlatego, że komendant miejski wymaga realizacji czynności zgodnie z regulaminem i przyjętymi procedurami. Zakazał korzystania z warsztatu samochodowego w celach prywatnych. Wprowadził bezwzględny obowiązek przestrzegania przepisów ubiorczych (...)⁵².

(...) niesnaski w KM PSP Świnoujście mogą wynikać z braku akceptacji polityki komendanta miejskiego przez organizację związkową ZZ pracowników pożarnictwa. Przewodniczącym tego związku jest emerytowany strażak (...)⁵³.

(...) niezasadne jest zastrzeżenie odnoszące się do sytuacji panującej w naszej Komendzie. Przede wszystkim należy pamiętać, że nasza służba opiera się na podległości służbowej i określone decyzje muszą być konsultowane i zatwierdzane przez naszych przełożonych, co nie jest aprobowane przez autora artykułu. Nigdy nie spotkałam się z tym, aby w zakresie czynności, które wykonuję samodzielnie byłabym w jakikolwiek sposób ograniczana lub bałabym się ich podjąć (...)⁵⁴.

Odmienne natomiast wyjaśnienia złożył [REDAKTOWANE] wskazując⁵⁵, że wykonanie drenażu rur odpływowych w hotelu Radisson Blu Resort nastąpiło z polecenia komendanta miejskiego PSP, wydanego za pośrednictwem dowódcy JRG 1. Czynności

⁵¹ Dowód: akta kontroli str.553-560 i 570-577.

⁵² Dowód: akta kontroli str. 553-554.

⁵³ Dowód: akta kontroli str. 559-560.

⁵⁴ Dowód: akta kontroli str. 589.

⁵⁵ Dowód: akta kontroli str.573-575.

w hotelu Radisson Blu były wykonane przez jego zmianę. Polecenie wykonania drenażu rur otrzymał osobiście (...) W sprawie tzw. ćwiczeń w hotelu to wyjaśniam było to prawdopodobnie 28 lipca 2018 r. pełniłem wtedy funkcję dowódcy zmiany. W tym dniu zostałem wezwany do pomieszczenia dowódcy JRG1 (obecnie na emeryturze) i od niego otrzymałem polecenie wyjazdu do hotelu Radisson Blu ul. Uzdrowskowa w Świnoujściu. Ponadto (...) polecił mi udać się do tego hotelu i przeprowadzić jakieś ćwiczenia polegające na rozwinięciu węży i na miejscu dowiemy się co dalej (...). Ponadto dodał, że na początku br. z polecenia dowódcy lub zastępcy dowódcy JRG wydano odcinki węzowe pracownikowi hotelu. Wykonanie tych czynności zlecił strażakowi ze zmiany.

Jeżeli chodzi o boisko wielofunkcyjne na terenie JRG 1 to otrzymywał polecenie od komendanta miejskiego by przygotować kort. To oznaczało, że strażacy ze zmiany musieli wykonać sprzątnięcie boiska i przygotować je do gry w tenisa.

(...) Posiadam wiedzę pozyskaną od innych funkcjonariuszy z mojej zmiany o przypadkach wykorzystania sprzętu i ludzi KM PSP do celów prywatnych. Jako przykład mogę podać sytuację jak sobie przypominam sprzed lipca 2017 r, dotyczyła ona wyjazdu zastępu ze zmiany w celu wykonania na obiekcie miejskim wymiany lamp oświetlających kryte korty tenisowe. Strażacy udali się na wskazane miejsce i rozłożyli drabinę i dokonali tej czynności. Z tego co się dowiedziałem to w zamian za tą czynność obiecano im bezpłatne wejścia na ten kort (...).

W sprawie udzielania urlopów, to miałem problem z uzyskaniem nieprzerwanych 14 dni urlopu. (...) Wiedziałem, że są nikłe szanse na otrzymanie urlopu w takim wymiarze, ale myślałem, że może się uda uzyskać urlop w podanym terminie. Wniosek o dopłatę złożyłem automatycznie zgodnie z przyjętymi zasadami. Podkreślam, że liczyłem na otrzymanie urlopu w wymiarze tych 14 dni. Zdawałem sobie sprawę z trudnej sytuacji kadrowej w JRG ale uważam, że dowódca JRG powinien tak planować służby by każdy z nas otrzymał ustawowo należne co najmniej 14 dni nieprzerwanego urlopu. Takie przypadki były nieliczne i myślę, że wynika to z wykonywania zadań w tym zakresie w sposób niedbały (...). Odnośnie innych strażaków to wyjaśnił, że takie przypadki były nieliczne.

W związku z opóźnieniami wypłaty wynagrodzenia, to jak sobie przypomina był jeden taki przypadek. Od swoich podwładnych dowiedział się, że były przypadki opóźnienia 1-2 dni w wypłacie równoważnika za brak lokalu.

Na temat insektów na terenie komendy stwierdził, że w tej sprawie oczekiwał szybkich decyzji kierownictwa komendy miejskiej. Po tygodniu i po braku reakcji kierownictwa okazało się że do sanepidu dotarła informacja o tym fakcie. Po kilku zabiegach dezynsekcji wykonanej własnymi siłami okazało się, że insekty nadal pozostają na terenie JRG.

Zapytany czy w sytuacji dotyczącej nieprawidłowości w postaci wykonywania czynności wynikających poza zakres ustawy podejmował jakiekolwiek działania odpowiedział, że (...) w zakresie wcześniej opisanych czynności tzw. ćwiczeń w hotelu Radisson blue po przybyciu na miejsce i po zorientowaniu się w sytuacji nie powinniśmy dalej prowadzić działań, ponieważ nie mieściły się one w pojęciu i definicji ćwiczeń. Ja powinienem powiadomić SKW, że wracamy na teren JRG bez podejmowania działań w tym zakresie. Podobna sytuacja dotyczy wypożyczenia węży. Według mnie nie powinno się ich wypożyczać osobom postronnym, a jeśli już doszło do takiej sytuacji Ja powinienem powiadomić przełożonych. Nie zrobiłem tego ponieważ funkcję dowódczą pełniłem od niedługo czasu nie chciałem wystawiać się na potencjalne konsekwencje, gdyż wiedziałem, że polecenia te pochodziły od Komendanta Miejskiego PSP w Świnoujściu. To, że polecenie takie wydał Komendant Miejski powiedział mi dowódca JRG wydający polecenie w jednym i drugim przypadku (...).

Wyjaśnienia złożył również [REDAKTOR] przy KM PSP Świnoujście. Z treści wyjaśnienia wynika, że zarzuty się nie potwierdzają, a przyczyna tego artykułu leży *W mojej opinii, wszystkie zarzuty które pojawiły się w artykule na portalu »iswinoujście« są kolejnym atakiem wąskiej grupy ludzi na kierownictwo KM PSP Świnoujście. Występują one regularnie od momentu objęcia stanowiska Komendanta Miejskiego (...). Osobiście uważam, że za atmosferę na poszczególnych zmianach służbowych odpowiadają dowódcy zmian i strażacy im podlegli*⁵⁶.

W powyższej sprawie stanowisko w formie wspólnie podpisanego oświadczenia zajęli dowódcy pięciu zmian z dwóch jednostek ratowniczo - gaśniczych. Jak stwierdzili *jednogłośnie* uważają, że oskarżenia w anonimie są bezpodstawne i szkalują całą formację Państwowej Straży Pożarnej. W dalszej części oświadczenia stwierdzają, że (...) *do rozwiązywania takiego rodzaju problemów istnieją w naszej formacji odpowiednie procedury, których można użyć pomijając drogę służbową. Jako funkcjonariusze powinniśmy dbać o dobre imię służby i nie rozwiązywać ewentualnych problemów angażując opinię publiczną* (...)⁵⁷.

Wskazują również, że sytuacja jaka panuje w Komendzie Miejskiej PSP jest wynikiem konfliktu komendanta z małą grupą funkcjonariuszy.

Ponadto w dniu 25 listopada 2019 r. do Komendanta Głównego PSP wpłynęło pismo wystosowane przez członka zarządu i dyrektora technicznego spółki – operatora hotelu Radisson Blu w Świnoujściu, w którym znajdują się stwierdzenia zaprzeczające angażowaniu funkcjonariuszy KM PSP do wykonywania prac związanych z udrażnianiem rur kanalizacyjnych. Ponadto w przedmiotowym piśmie wskazano, że 20 kwietnia 2019 r. doszło do awarii pomp na dwóch budynkach kompleksu hotelowego i tylko dzięki pomocy komendy miejskiej PSP poprzez zgodę na wypożyczenie węży strażackich, udało się utrzymać pożądany stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego⁵⁸.

W związku z powyższym w oparciu o dokonane ustalenia i przyjęte wyjaśnienia nie potwierdzono zarzutów zawartych w informacji przesłanej do Komendy Głównej PSP w zakresie przyjętego systemu kierowania Komendą Miejską PSP w Świnoujściu i jego wpływu na wykonywanie zadań.

IV. Zalecenia i wnioski.

1. Przestrzegać terminowości wypłaty uposażenia i świadczeń należnych funkcjonariuszom z tytułu równoważnika za brak lokalu mieszkalnego.
2. W planach szkoleń wnioskuję uwzględnić szkolenia w zakresie zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy PSP.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* proszę Pana Komendanta o przedstawienie informacji o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie **do dnia 30 kwietnia 2020 r.**

⁵⁶ Dowód: akta kontroli str. 587-588.

⁵⁷ Dowód: akta kontroli str. 590.

⁵⁸ Dowód: akta kontroli str. 582-583.

Ustalenia stanu faktycznego dokonano na podstawie 583 dowodów zebranych podczas kontroli (akta kontroli strony: 15-598).

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej kierownikowi jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania *Sprawozdania*, przysługuje prawo przedstawienia do niego stanowiska, nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

st. bryg. mgr Andrzej BARTKOWIAK

Do wiadomości:

- 1) Departament Kontroli i Nadzoru MSWiA, ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
- 2) Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP, ul. Firlika 9/14, 71-637 Szczecin

Sporządził: Zespół kontrolerów KG PSP.